

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 31 grudnia 2012 r.

Poz. 6446

UCHWAŁA NR 21/1563/2012 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 28 listopada 2012 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 i art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113), w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr XXIV/203/2012 Rady Miejskiej w Kole z dnia 29 sierpnia 2012 roku w sprawie: wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości położonych na obszarze Gminy Miejskiej Koło, z powodu naruszenia przepisów art. 6n ust. 1 i art. 6k i art. 6q ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 39).

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tut. Izbie w dniu 22 listopada 2012 roku, Rada Miejska w Kole powołując się na przepisy ustawy o samorządzie gminnym i ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ustaliła wzór deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Miejskiej Koło.

Regionalna Izba Obrachunkowa na podstawie przepisów art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 roku Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w związku z art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym zawiadomiła Gminę o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do przedmiotowej uchwały.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w dniu 28 listopada 2012 roku Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Uchwałą Rada Miejska ustaliła wzór deklaracji i określiła terminy składania deklaracji dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz nakreśliła termin złożenia deklaracji w przypadku powstania zmian danych zawartych w złożonej już deklaracji. Ponadto deklaracja zawiera postanowienia dotyczące danych osobowych składającego deklarację, jego oświadczenie o segregowaniu i kompostowaniu odpadów, oświadczenie o liczbie mieszkańców oraz o liczbie pojemników. Oświadczenie o odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym oraz adnotacje organu. W deklaracji nie przewidziano rubryki dotyczącej obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Uchwałą zawiera załącznik pn. „Wykaz dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi”, który składa się z „Oświadczenia o zamieszkaniu w nieruchomości, której dotyczy deklaracja” oraz „Tabeli zaświadczeń o innym miejscu pobytu stworzona na potrzeby Urzędu Miejskiego w Kole”. Oświadczenie o zamieszkaniu stanowi formę rozliczenia właściciela nieruchomości z osób zameldowanych, z faktycznie przebywającymi. Tabela zaświadczeń to zestawienie poświadczenia zameldowania stałego oraz meldunków tymczasowych. Uchwałą zawiera pouczenie o tym, iż deklaracja stanowi podstawę prawną do wystawienia tytułu wykonawczego zgodnie z przepisami ustawy

o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Objasnienia informują o miejscu, terminach składania deklaracji. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Z uzyskanych przez Izbę informacji wynika, że Rada Miejska Koła dotychczas nie podjęła uchwały w sprawie wyboru metody ustalania opłaty i nie określiła jej wysokości w oparciu o art. 6k ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Analizując charakter deklaracji, o których mowa w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, należy mieć na uwadze przepis art. 6q, który stanowi, że w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta. Postanowienie zawarte w art. 21 ust. 1 Ordynacji podatkowej przewiduje dwie możliwości powstawania zobowiązań podatkowych: z dniem zaistnienia zdarzenia, z którym ustawa podatkowa wiąże powstanie takiego zobowiązania albo z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania. Jeśli przepisy prawa podatkowego nakładają na podatnika obowiązek złożenia deklaracji, a zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem zaistnienia zdarzenia, podatek wskazany w deklaracji jest podatkiem do zapłaty chyba, że organ podatkowy w postępowaniu podatkowym stwierdził, że podatnik mimo ciężącego na nim obowiązku, nie zapłacił w całości lub w części podatku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji, organ podatkowy wydaje decyzje, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprowadziła sposób powstania zobowiązania podatkowego w zakresie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w którym zobowiązanie powstaje z mocy samego prawa (analogicznie do podatku od środków transportowych). Sposób ustalenia wysokości opłaty przyjęty w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach opiera się na systemie składania deklaracji, w której zobowiązany do jej złożenia tej deklaracji samodzielnie dokonuje obliczenia wysokości opłaty.

System ten, w którym zobowiązanie powstaje z mocy prawa, powoduje, iż złożenie poprawnej deklaracji nie wymaga wydawania decyzji administracyjnej o wysokości tej opłaty.

Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie stanowi postawy do ustalenia przez organ wysokości tej opłaty. Zadeklarowana przez składającego deklarację wysokość opłaty jest kwotą, którą zobowiązany winien zapłacić w terminach wynikających z innych przepisów. Jedynie w przypadku nie złożenia deklaracji bądź w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do danych w niej zawartych burmistrz, w drodze decyzji ustalającej, która ma charakter deklaratoryjny, określi wysokość opłaty, biorąc pod uwagę uzasadnione szacunki. Tylko w tych przypadkach burmistrz jest uprawniony do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wzór deklaracji powinien zatem umożliwić samodzielne spełnienie przez składających deklaracje ustawowych obowiązków w zakresie zadeklarowania wysokości opłaty. Deklaracja zawierająca tylko dane faktyczne jest sprzeczna z funkcją, jaką powinna spełniać deklaracja, a staje się wykazem bądź tylko informacją, która może stanowić podstawę do ustalenia wysokości opłaty w drodze decyzji administracyjnej. Będzie to jednak inny sposób powstania zobowiązań podatkowych, niż został przewidziany przez przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (adnotacje organu).

Ponadto należy stwierdzić, że zgodnie z art. 6l rada gminy określa w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego termin, częstotliwość i tryb uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi biorąc pod uwagę warunki miejscowe.

Z powyższego wynika, że brak uchwały o wyborze metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i stawki opłaty czyni uchwałę w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Miejskiej Koło bezprzedmiotową. Uchwała ta winna być podjęta po uchwale w sprawie wyboru metody i wysokości opłaty. Wynika to tak z systematyki ustawy wskazującej na określoną kolejność podejmowanych w tej sprawie przez władze gminy czynności, jak również z treści zawartego w art. 6n ustawy przepisu delegacyjnego. Wynika z niego, że deklaracja powinna zawierać jedynie takie dane, które konieczne są do prawidłowego obliczenia wysokości opłaty. W sytuacji, gdy gmina nie ustaliła metody, w oparciu o którą należy naliczyć opłatę, ani też nie wskazała stawki tej opłaty, ocena tego, czy ustalenia zawarte w uchwale dotyczącej wzorów deklaracji odpowiadają wymogom prawa, a więc są niezbędne (konieczne) dla prawidłowego wyliczenia opłaty, nie jest możliwa. Również z uwagi na brak możliwości zadeklarowania przez właściciela nieruchomości wysokości opłaty za śmieci nie można mówić, że deklaracja stanowi podstawę prawną do wystawiania tytułu wykonawczego, ponieważ brak jest zobowiązania.

Należy również wskazać, że żądanie we wzorze deklaracji informacji dotyczącej ilości pojemników, ich pojemności oraz informacji o sposobie gromadzenia odpadów i sposobie ich zagospodarowania oraz żądania złożenia oświadczenia o świadomości o odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym czy też składnie oświadczeń dotyczących zameldowania nie znajduje oparcia w przepisie art. 6n ust. 1 ustawy. Przepis art. 6n ust. 1 ustawy zobowiązuje radę gminy do określenia w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, a nie zbierania w/w informacji o podatnikach. Z treści postanowień cytowanego przepisu wynika, że deklaracja powinna zawierać jedynie takie dane, które konieczne są do prawidłowego obliczenia wysokości opłaty. Ponadto zawarte w uchwale objaśnienia zgodnie z postanowieniami art. 6n ust. 1 ustawy winny dotyczyć sposobu jej wypełnienia, a nie wskazywać na terminy i miejsce składania deklaracji. Natomiast odpowiedzialność karna wynika z mocy samej ustawy niezależnie od złożonego oświadczenia bowiem odpowiedzialność karna to odpowiedzialność sprawcy czynu (przestępstwa i wykroczenia) społecznie niebezpiecznego, zabronionego pod groźbą kary przez ustawę w czasie jej obowiązywania. Odpowiedzialność karna to powinność poniesienia przez daną osobę konsekwencji określonych w prawie karnym za konkretne przestępstwo.

Biorąc powyższe od uwagę Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji uchwały.

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.

z up. Aniela Michalec
Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska